19.11.2026 UKA2026/426
Naleraq Jens NapãtôK’

Naalakkersuisut Sullualummut (Nordvestpassagen) atatillugu Avannaani Avannaata-Kitaanilu imartatsinni umiarsuit angallannerisa annertusiartorsinnaanerata piniarfinnut, immami miluumasunut najukkamilu inuussutissarsiornikkut soqutigisanut kingunerluutigisinnaasai pinaveersaartinniarlugit kingusinnerpaamik UPA 2027-mi iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pilersaarummi Kalaallit Nunaata nammineq oqartussaaffiisa iluanni suliniutissat kiisalu naalagaaffimmi oqartussaasunik nunanilu tamalaani suleqatigisassanik attuumassutilinnik suleqatigiinnissamut periarfissat ilaatinneqassapput.
(Inatsisartunut ilaasortaq Isak Johannessen, Naleraq)

Siullermeerneqarnera

Sullualuk siunissami Suezimi ikerasaliamut assingusumik atorneqalersinnaavoq. Umiarsuaatileqatigiiffiit taamaalillutik nunavissuit marluk akornanni aqqut naannerusoq periarfissarilissavaat. Piniartorli Upernavimmi, Qaanaami Kitaaniluunniit imaq taanna isigalugu ima apeqquteqarpoq: «Ilaquttakka kinguaariinni arlalinni tamaani nerisassarsiortarsimapput. Uanga suli tassani piniariarsinnaassaanga?»
Apeqqut taanna akissuteqarfigisinnaasariaqarparput.

Piniartut piumasaqarfigereerpavut. Pisassiissutit malittussaavaat. Aamma sumi qaqugulu piniarsinnaanerlutik malittussaavaat. Taamaattumik pissusissamisoorpoq umiarsuit angisuut aamma piumasaqarfigissagutsigit. Piniarfiit qanittuini angalatillutik uumasut piniartullu mianerisariaqarpaat. Umiarsuit nipaat pissutigalugu uumasut allakkut ingerlaartalerpata, piniartut ilaqutaasalu kingunerisai siulliullutik malugissavaat.
Taamatut pisoqarsinnaanera Naalakkersuisut nassuerutigaat. Naleqqami aamma taama isumaqarpugut. Pikialasorsuaq pillugu Canadamik suleqateqarneq tapersersorparput.

Allannguutissatut siunnersuut akuersissutigineqarpat piumasaqaatit marluk peerneqassapput. Naalakkersuisut iliuusissanut **pilersaarusiortussaatitaajunnaassapput, 2027-milu upernaakkut ataatsimiinnissamut piffissaliussaq aamma peerneqassaaq**.
Kingunerisinnaasanik qulaajaallutillu iliuuserineqarsinnaasunik tikkuussinissaat kisimi piumasaqaataalissaaq. Taavami piniartut qaqugu paasissavaat sorpiaat iliuuserineqassanersut?

Upernavimmi Qaanaamilu piniartut oqaloqatigeqqaartigik. Nunap assingani takutissinnaavaat sumi piniariartarnertik, uumasut qaqugukkut tamaana ingerlaartarnersut umiarsuillu aqqutaat sumi piniarnermut akornutaasinnaanersut. Piniartut ilisimasaat tunngavigalugit pilersaarummi ersittariaqarpoq sumi qaqugulu umiarsuit piniarneq uumasullu immikkut mianerisariaqaraat. Aamma ersittariaqarpoq kikkut umiarsuit angallannerat nakkutigissaneraat, Qimusseriarsuarmilu umiarsuarmit uuliamik aniasoqarpat kikkut ikiuigasuassanersut.

Sullualuk Kalaallit Nunaata imartaata avataaniippoq. **Sinerissatsinnili suut illersussanerlutigit uagut nammineq aalajangissavarput**. Taamaaliorutta Canada naalagaaffimmilu oqartussat attuumassutillit oqaloqatigilerutsigit anguniakkavut erseqqissumik saqqummiussinnaavavut.

Taamaattumik Naleqqami kaammattuutigaarput Isak Johannessenip siunnersuutaa tapersersoqqullugu. Pikialasorsuaq pillugu suleqatigiinneq tamatumunnga atussavarput. Ullumi piniartunut neriorsuutigisinnaavarput iliuusissanut pilersaarusioqataassasut. Neriorsuuterput aalajangiusimatigu:
Pilersaarut kingusinnerpaamik 2027-mi upernaakkut ataatsimiinnissamut piareersimassaaq.

Sullualuk aqqutigalugu niuerneq aamma nunatsinni isertitaqarfiusariaqarpoq.

Umiarsuit assartuutit sinerissarput atuarlugu angalasut amerlippata, najukkani suliffeqarfiit iluaqutigisariaqarpaat. Naleqqami sulissutigissavarput umiarsuit umiarsualivitsinnut tikikkaangata suliffeqarfiit taakkununnga nioqqutissanik pilersuisinnaanissaat kiffartuussisinnaanissaallu. Taamaaliornikkut sinerissatsinni suliffissat amerlisinnaapput isertitallu annertusisinnaallutik.

Iliuusissanut pilersaarummi takuneqarsinnaassaaq qanoq ililluta niuernermit pissarsisinnaanersugut, ilutigisaanillu sinerissatsinni ilaqutariit piniarnermik inuuniuteqarnerat qanoq illersussanerlutigu.
Sullualuk aqqutigalugu umiarsuit angalasut amerliartorpata sinerissamik nakkutilliisut nukittuut suli pisariaqartinnerulissavavut. Taamaattumik kissaatigaarput Naalakkersuisut Canada, USA Danmarkimilu oqartussat attuumassutillit suleqatiginiarlugit suliniuteqassasut.

Umiarsuit angallannerat pillugu paasissutissanik avitseqatigiittarnissarput, annaassiniarnermik peqatigiilluta sungiusartarnissarput uuliamillu aniasoqarnerani

ikioqatigiittarnissarput pillugit erseqqissunik isumaqatigiissuteqarniarta. Qaanaap avataani umiarsuaq ajornartorsiulissagaluarpat kina kalerriissanersoq kikkullu ikiuukkiartorlutik sukkanerpaamik apuussinnaanersut siumut isumaqatigiissutigineqareersimasariaqarpoq.

Nunatsinni suut salliutissanerlutigit uagut nammineq aalajangissavarput.

Piniartut sumiiffinnik immikkut illersortariaqartunik toqqaaqataassapput. Nunatsinni suliffeqarfiit niuernikkut periarfissanik nutaanik aningaasarsiuteqarsinnaasariaqarput. Tamakku iliuusissanut pilersaarummi ilannguteqquvavut. Tamakkuupput 2027-mi upernaakkut ataatsimiinnissamut piareersimasussami iliuusissanut pilersaarummi ilannguteqqusavut.